

# ចុប់ដោរការគ្រប់គ្រងការសិក្សា-ភ្លើងការរើនរាល់ស្តីពីរើន គម្រោងនៃការអនុវត្តន៍?

นำเสนอดเมือง : ๖ พ.ย. ๒๕๕๘

## บทความโดย สมหมาย ประจวบตต\*

(ที่มา: มติชนรายวัน 5 พ.ย.2558)

ทีมงานตระหนักรู้การศึกษา "มติชน" นำเสนอภาพกราฟิก ชาร์ตโครงสร้างการบริหารการศึกษาฯ คสช. ขึ้นหน้าหนึ่ง ขานรับนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ ที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน เป็นต้นไป

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการศึกษา หรือซุปเปอร์บอร์ดการศึกษาครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 30 ตุลาคมที่ผ่านมา พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ นั่งหัวโต๊ะเป็นประธาน

ก่อนการประชุม ประธานซุปเปอร์บอร์ดบอกว่า  
ยอมรับว่ายังไม่สามารถเดินหนทางนี้ในการพัฒนาการศึกษาได้มากันนัก เพราะติดปัญหาและอุปสรรค ส่วนตัวเข้าใจดี

ครับ พังแล้ว น่าสนใจ น่าเห็นใจ น่ามีส่วนร่วมด้วยช่วยกัน ทำอย่างไรให้ปฏิรูปการศึกษาเดินหน้าต่อไปในแนวทางที่ควรจะเป็น ในยุคสถานการณ์พิเศษที่ว่ากันว่า อะไรมีจำกัดสำเร็จได้ในยุคนี้

ขนาดมีอำนาจพิเศษ มาเจอกับปัญหาอุปสรรคที่ดำเนินอยู่ จนต้องยอมรับว่ายังไปไม่ได้มากนัก

ประเด็นปัญหา อุปสรรคที่ว่าดีอีกอย่างไร ท่านประธานไม่ได้เฉลยในรายละเอียด

โครงสร้างตามชาร์ตที่เขียนไว้ กับนโยบายใหม่ เป็นต้นว่า ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนพัฒนาภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศ สูบอัตตันยให้มากขึ้น ปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผลจะเป็นค่าตอบ ช่วยแกนนำห้ามปฏิรูปการศึกษาได้หรือไม่ก็ตาม

ปัจจัยความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา ยังสะท้อนได้จากโครงการต่างๆ ที่เข็นออกมารองรับกับอุปสรรคจากการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการ

โดยเฉพาะประการหลัง ความไม่ต่อเนื่องทางนโยบาย เป็นปัญหาหลักประการหนึ่งที่ทำให้การศึกษาไทยปฏิรูปไม่สำเร็จ เหตุจากปัจจัยทางการเมืองและการบริหาร

เปลี่ยนผู้บริหารที่นโยบายก็เปลี่ยนที่ ของเก่าทิ้งไป หรือหยดไว้ เอาของใหม่ดีกว่าวนั้นเอง

รูปธรรมที่น่าติดตาม จากการจัดสรรงบประมาณขับเคลื่อนงานหลักการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2559

สพฐ.ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 319,000 ล้านบาท โครงการมาก แต่งบส่วนใหญ่ล้วนเป็นเรื่องของเงินเดือนประจำ

- ส่วนที่เหลือดำเนินโครงการหรือแผนงานต่างๆ มีเพียง 17,000 ล้านบาท จากงบนี้ ถูกแบ่งออกเป็น 5 เรื่องหลักเร่งด่วนตามนโยบายใหม่ คือ 1.โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียน เป็นตัน 60 ล้าน 2.โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 400 ภาษา 3.โครงการวัดและประเมินผลการศึกษา 105 ล้าน 4.ปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 400 ล้าน 5.โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLTV) 1,700 ล้านบาท

ส่วนโครงการแผนงานเดิมที่เคยทำมาก่อนหน้านี้ เป็นโครงการสำคัญ รัฐมนตรีว่าการเดิมประกาศผลักดันด้วยตัวเองเพื่อเป้าหมาย กระจายอำนาจการบริหารการศึกษา และปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นหลัก

ทั้งๆ ที่เป็นโครงการที่สอดรับกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปกระบวนการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

เขตพื้นที่การศึกษาเดิมหน้าร่องกันไปแล้ว ร่วมมือกับสถาบันระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นศูนย์พัฒนาฯ ให้กับ 20 เขตพื้นที่ มีโรงเรียนนำร่องเขตละ 15 โรง รวมทั่วประเทศ 300 โรง กำลังตรวจสอบความ "นาย" จะเอาอย่างไร

### โครงการที่ชื่อว่า "โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่เรียน"

จากเอกสารรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาต่อ คสช. วันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 ระบุว่า เริ่มต้นด้วยการนำร่องกระบวนการเรียนรู้สู่เรียน ที่และความรับผิดชอบอย่างจริงจังไปยังเขตพื้นที่การศึกษา หนึ่งในสิบห้าแห่งที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้เป็นศูนย์พัฒนาฯ ที่มีภารกิจสำคัญคือ ประเมินการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน พร้อมปลดล็อกอุปสรรคการบริหารจัดการศึกษาที่ขัดขวางการปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยตนเองของโรงเรียน

กำหนดกรอบการดำเนินงานเบื้องต้นไว้จำนวน 3 ปี ต่อเนื่อง ปีงบประมาณ 2558-2560 หรือ พ.ศ.2557-2560 ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนนำร่องครบ 100% ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด (225 เขต) มีโรงเรียนนำร่องทั้งสิ้น 3,375 โรงเรียน

ก่อนเริ่มดำเนินโครงการมีการจัดประชุม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการศึกษาทั่วประเทศ และมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เช่นเดียวกับการประชุมชี้แจงนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียน ที่เพิ่งผ่านมาไม่นานนี้

ถึงวันนี้ ดำเนินโครงการไปได้ปีเดียว สำนักงานเลขานุการศึกษาจัดทำรายงาน โดยการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรและกลุ่มต่างๆ พร้อมสังเคราะห์และประเมินผลเพื่อสะท้อนปัญหาและทางออก ตอบโจทย์ปฏิรูปการศึกษาไทยในด้านที่ต้องได้รับการแก้ไขทันที เตรียมการเดินหน้าเพื่อประเมินผลโครงการต่อไป

เมื่อเวลาเปลี่ยนไป คนเปลี่ยนไป แผนงานโครงการปีที่ 2 พ.ศ.2559 และปีที่ 3 พ.ศ.2560 ยังไม่มีความชัดเจน ยังไม่มีโครงตอบชัดดอตสัมความจะมีความต่อเนื่องทางนโยบายอย่างไร จะทำต่อหรือไม่ เพราะเหตุใด และใช้งบประมาณเท่าไหร

ปฏิรูปการเรียนรู้สู่เรียน จากลายเป็นอีกกรณีตัวอย่างหนึ่งของปัญหาอุปสรรคการปฏิรูปการศึกษา เพราะเหตุความไม่ต่อเนื่องทางนโยบายหรือไม่ ทำนองเดียวกันกับหลายๆ นโยบาย หลายๆ โครงการที่ผ่านมาในอดีต ผ่านมาแล้วก็ผ่านไปตามฝ่ายนโยบาย

กรณีที่ดำเนินองนี้ ซุปเบอร์อุดหนุน กรณีตัวอย่างหนึ่งของปัญหาอุปสรรคการปฏิรูปการศึกษา

ให้หว่า กลไกนี้สร้างขึ้นมาก็เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง หรือป้องกันความไม่ต่อเนื่องทางนโยบาย ไม่ล่า